

den almindelige Valgret i Staten, saa var Tiden kommen til at virkeliggøre Venstres gamle Program fra 70'ernes Dage: 5. Juni-Grundloven som Folkets moralske Ret. Saa kunde De ogsaa have gennemført det. Ja, havde vi skabt en Kommunalforfatning her i Landet med lige almindelig Valgret fuldt ud og helt, saa havde det næste Skridt nødvendigt maattet være — og det havde været muligt — at skabe en lignende Forfatning i Staten. Det, de Herre-rer gøre ved det Forligstilbud, der foreligger her, er i Virkeligheden, at De afskære Dem denne Kamp, at De gøre Dem den umulig. Naar De ere med til at vedtage en kommunal Forfatning i den nuværende Landstingsforfatnings Billede, hvor kunne De saa nogen Sinde for Alvor kæmpe for Deres gamle Program, kræve 5. Juni-Grundlovens Gennemførelse. Det er umuligt for Dem, Reformen er kastret, Kraften tagen af den, og det, vi staa overfor netop nu efter Forligstilbudet, er, at der er Udsigt til, at hvad vi faa i Fremtiden, saa længe denne Regering sidder ved Magten, blive Kastat-reformer alt sammen.

Ja, dette Bilag III., dette lille Blad her i denne Betænkning, det er et sort Blad i Reformpartiets Historie. Gid det kunde rives ud! Den ærede Ordfører sagde: Vi have taget det tilbage, men saadan gaar det ikke, naar man først har gjort en principiel Indrømmelse. Dette lille Blad rives desværre aldrig ud af det danske Venstres Historie. Man kunde sige: Det bliver Venstres Sag. Men jeg siger: Vi have ogsaa Ret til at anklage dem; vi Socialdemokrater, som ved sidste Valg havde 77,000 Vælgere bag os, ere et Led i det danske Demokrati, og naar De svigte Deres Sag, saa svigte De ogsaa os, og vi have Ret til at anklage Dem for dette Forræderi.

Formanden: Det ærede Medlem bruger for stærke Udtryk.

Borghjerg: De have taget dette Forslag tilbage. Men De skulle ud alle sammen i Sommerens Løb paa Valgtribunerne, og ligesom den ærede Ordfører skulle De forsvare dette Forligstilbud, De skulle nu ud alle sammen, de, der ikke i Tide — og jeg gør opmærksom paa, at nu er det yderste Tid — tage Afstand derfra. Jeg vent, at det ærede Medlem for Skelskør (R. Andersen) skal rejse sig, muligvis ogsaa det ærede Medlem for Skive (Carl Hansen) kunde blive rask og møde under Debattens

Fortsættelse. Det er yderste Tid, de maa gøre det nu. Se, alle de andre, de skulle ud Sommeren igennem paa Valgtribunerne og forsvare dette Tilbud. Indprent Dem rigtig, hvad det drejer sig om: De skulle nu ud paa Møde efter Møde og forsvare den privilegerede Valgret! De have ved mange Valg endt deres Valgtale med: leve den almindelige Valgret, ned med den privilegerede Valgret. Nu skulle de ud og gøre alle sammen, hvad den ærede Ordfører gjorde i Dag: staa overfor os og de radikale og forsvare den privilegerede Valgret, forsvare dens Overmagt i Amtsraadene! Med den Balance for Vinterarbejdet, jeg her har gjort op, med dette Forsvar skulle De ud paa alle Sommerens Møder.

Jeg tror, der er drevet ganske klog Politik fra de frikonservatives Side, maaske ogsaa ganske klog Politik fra den højtærede Konseilspræsidents Side, set fra hans Forligsstandpunkt. Man har undret sig over, at det ikke blev til noget, naar de dog vare saa langt ude; hvorfor skulde dog Forliget strande paa disse Bagateller, der ere tilbage, hvorfor skal det holdes hen, hvorfor ikke tage Forliget? Det kunde maaske netop være, at der trænges til endnu et Aars Trænering. Det gik de gamle moderate paa samme Maade; de turde ikke tage Forliget i 1893, og man mente, det var en daarlig Politik at vente et Aar. Men det kunde være, at de ikke kunde tage det denne Gang, at Situationen ikke er moden nok, det kan være, at Vælgerne ikke ere trænerede nok, ikke bearbejdede nok til at tage det nu. Der er enkelte, som ere brudte ud ved denne Lejlighed. Nu har man faaet dem til at gøre Hovedskridtet, til at sluge den privilegerede Valgret til Amtsraadene, nu mener maaske Konseilspræsidenten, at Tiden er kommen til at hvile lidt paa denne Forhandling, til at fordøje det, der er vundet. Naar nu alle Repræsentanterne for Flertallet skulle ud paa Sommerens Møder og forsvare den privilegerede Valgret, ud med den Balance, jeg her har nævnt, vil der maaske til næste Vinter opstaa en Hunger efter Resultater for enhver Pris, der maaske netop er den psykologiske og fysiske Tilstand, som den højtærede Konseilspræsident ønsker tilvejebragt. I næste Rigsdagsamling kommer Forsvarssagen, men saa ønsker han den maaske netop koblet sammen med den her foreliggende Sag og de andre Sager. Den højtærede Konseilspræsident har saa ofte taget Afstand fra alt, hvad der hedder Sammenkoblingspolitik, men